

E G L U T Ė

RUGSĖJIS / SEPTEMBER / 1998 Vol. 49 / Nr. 7

E G L U T Ė

RUGSĖJIS / SEPTEMBER / 1998 Vol. 49 / Nr. 7

TURINYS

- 1 LAIKAS JAU MOKYKLON, *Vytė Nemunėlis*
- 2 TĖVYNĖ
- 4 MANO ABĖCĖLĖ
- 5 IŠ TAUTOSAKOS LOBYNO
- 8 IŠ PASAKŲ SKRYNIO
- 11 IŠ ISTORIJOS LOBYNO
- 15 VARLYTĖS GRIPAS, *Martynas Vainilaitis*
- 16 MŪSŲ KŪRYBA
- 21 DRAUGAI
- 21 PELYTĖ, *Kazys Jakubėnas*
- 22 TIKIU
- 24 AR ŽINAI?
- 28 SLAPTOS DURYS SPINTOJE, *Adriana*
- 30 JUOKŲ MAIŠELIS
- 32 GALVOSŪKIAI
- 34 DĖKOJAME MŪSŲ RĖMĖJAMS

Viršelįs dail. Evelina Sukockienė

EGLUTĖ: mėnesinis lietuviškas laikraštėlis vaikams užsienyje. Išėina 10 numerių per metus: prenumerata – 15 US dol., (Lietuvą ir kitus kraštus – 20 US dol. Atsiųstą medžiagą redakcija taisy ir tvarko savo nuožiūra.

REDAKCIJA: 13648 Kickapoo Trail, Lockport, IL 60441

LEIDŽIA: JAV LB Švietimo Taryba

REDAKTORĖ: Regina Kučienė

TECHNINĖ REDAKTORĖ: Audronė Norušienė

ADMINISTRATORIUS: Viktoras Kučas

13648 Kickapoo Trail, Lockport, IL 60441

Tel. (708) 301-6410; Fax: (708) 301-6410

EGLUTĖ (USPS 169-200) a magazine for children in the Lithuanian language. Published monthly except July and August. Yearly subscription \$15.00, single copy \$1.50, to Lithuania and other countries, \$20.00 (USA currency). Published by Lithuanian Educational Council of the USA, Inc., 13648 Kickapoo Trail, Lockport, IL 60441. Second class postage paid at Lockport, IL 60441. Postmaster send address corrections to: EGLUTE, Lithuanian Educational Council of the USA Inc., 13648 Kickapoo Trail, Lockport, IL 60441.

Printed by Ričardo spaustuvė, Palos Hills, IL 60465

Laikas jau mokyklon

Vytė Nemunėlis

*Vasara nuskrido
Kaip žvali kregždutė —
Laikas jau mokyklon
Tau, maža Magdute.*

*Krinta liepų lapai,
Sukas po takelį —
Laikas jau mokyklon
Jau ir tau, Joneli,*

*Kad pamėgę mokslą
Augtumėm didučiai —
Laikas jau mokyklon
Mums, visi vaikučiai.*

TĖVYNĖ

Tą vasarą Kristupas drauge su tėvu išsileido į tolimą kelionę. Džiaugėsi berniukas, pirmą kartą lankydamasis Rygoje ir Taline, vaikščiodamas senosiomis Leningrado gatvėmis. Kiekviena mieste jis išigijo naujų draugų, užsirašė jų adresus, sutarė pasikeisti laiškais. Tačiau vieną vėlų vakarą sušnibždėjo:

— Aš noriu namo, tėtė.

— Argi tu nepatenkintas šita kelione? – nustebo tėvas.

— Man viskas buvo labai įdomu, – atsakė berniukas, patylėjo ir vėl pakartojo savo žodžius lyg kokią paslaptį: — Aš tikrai noriu namo.

Šitą trumpą pokalbį tėvas priminė Kristupui gal tik po mėnesio. Jiedu irstėsi valtimi po ežerą. Buvo šilta pavakarė, ramus vanduo blizguliavo tarsi veidrodys. Netoliese gelto javų laukai, nuo pievų kilo rūkas. Tėvas išžiūrėjo į paežerėje stūksantį piliakalnį ir tarė:

— Kai mūsų kelionės metu pasakei, kad nori grįžti namo, aš tave supratau, Kristupai. Lygiai šitaip aš pats sau esu ištaręs pernai, kai lankiausi Paryžiuje.

— Bet juk tenai turėtų būti taip gražu, tėtė!

— Gražu, tai tiesa, – pritarė tėvas. — Pasaulyje daug gražių šalių ir miestų, tačiau žmogui pati gražiausia ta žemė, kur jis gimė. Ta žemė – jo namai, ta žemė – jo Tėvynė.

Kristupas prisiminė, kaip kelionės dienom jis ne sykį buvo

įsigeidęs išbėgti prie savo ežero, įsiropšti į kerotą šimtametę savo liepą ir pasižvalgyti po savo apylinkes.

— Kada mokykloje tu pažvelgsi į Lietuvos žemėlapi, visų pirma susirask mažą taškelį su užrašu **V i l n i u s**. Tai ne tik mūsų sostinė, bet tai ir mūsų Tėvynės širdis: Ilgus šimtmečius ji buvo plėšoma, draskoma, tačiau šiandien plaka laisvai, nepavargdama. Paskui akim nubėk vingiuotu mėlynu kaspinėliu Nerimi, sustok ties Kaunu prie žilojo Nemuno, o tada jau leiskis žemyn. Žaliose pakrantėse miestai ir maži miesteliai, kaimai, senkapiai, pagaliau mūsų uostamiestis Klaipėda, įsikūręs prie Baltijos jūros. Tačiau nepamiršk: jeigu nori, kad kiekvienas žemės lopinėlis į tave prabiltų, privalai mokėti ne tik jį prakalbinti, bet ir išgirsti jo kalbą. Ta Tėvynės laukų ir girių kalba surašyta knygose, ji žmonių lūpose. Ir kuo labiau stengsiesi pažinti savo tėvų kraštą, kuo dažniau vartysi jos istorijos lapus, kuo giliau pajusi lietuviškos dainos ir pasakos grožį, tuo labiau norėsi visas jėgas skirti savo Tėvynei, kuri yra mažytė didelio pasaulio dalelė.

Tėvas kalbėjo ilgai ir vis žvelgė į piliakalnį, į aukštą ir giedrą vakaro dangų.

— Aš dabar žinau, tėte: kad ir kur būčiau iškeliavęs, vienąsyk pajusiu – noriu namo, – prabilo susimąstęs Kristupas.

— Laimingiausias tasai žmogus, kurio namai – jo paties Tėvyne, – atsakė tėvas.

MANO ABĖCĖLĖ

Mano abėcėlės
Šitoks gražumėlis!
Aš iš džiaugsmo šoku,
Kad skaityti moku.
Gražūs paveikslėliai,
Smagūs skaitymėliai.
Čia rateliai rieda,
Čia paukščiukai gieda,
Čia kiškelis greitas,
Čia kareivis raitas.
Visa ko čia rasi,
Visa ką suprasi,
Jei tik netingėsi
Ir skaityt pradėsi.

IŠ TAUTOSAKOS LOBYNO

Užkeikti turtai Bokšto kalno urvuose

Kadaisė sraunios Vilnios pakrantėj, ant Bokšto kalno, puikiuose rūmuose gyveno labai turtingas didikas. Savo turtų galo nematė. Rūmų kambariai buvo užversti auksu, sidabru, įvairiausiomis brangenybėmis, kaurais, kailiais, deimantais kaišytais ginklais ir brangiais indais.

Turtuolis turėjo vienturtę dukterį, kuri garsėjo savo grožiu, bet taip pat buvo žinoma, kad ji puikuolė ir kietaširdė. Niekindavo visus, kas tik jai pirštis mėgino, laikydama nevertais jos. Puikuolė pana iš gyvųjų mylėjo tik savo šunį ir gaidį ir niekuomet su jais nesiskirdavo. Kai mirė jos tėvas, jinai paveldėjo rūmus, žemes ir visas brangenybes. Tada pasidarė dar nesukalbamesnė.

Vieną vakarą į rūmų kiemą užklydo elgeta. Iš tolimų kraštų beeidamas, pamatęs puikius rūmus, manė juose nakvynę rasiąs, pavalgyti gausiąs, o gal ir šokią tokią paspirtį ateičiai. Bet skaudžiai nusivylė. Vos tik pravėrė kiemo vartus, didžiulis šuva šoko ant jo ir ėmė draskyti rūbus ir skaudžiai įkando į koją. Besidairydamas pagalbos, pamatė lange stovinčią gražią panaitę ir gardžiai besijuokiančią, o ginti nė nemanančią. Tokio beširdiškumo užgautas senis sušuko:

— Kad tu kiaurai žemę prasmegtum su visais savo rūmais ir turtais!

Tą naktį Vilniuje siautė baisi audra. Juodų debesų kamuoliai sukosi viršum miesto, lietus kaip iš kibiro pylė, vėjas medžius laužė, stogus draskė, o žaibų žalčiai kas sekundę raižė juodus denesis. Perkūnas taip smarkiai

trenkė į rūmus, kad toj vietoj, kur jie stovėjo, nė žymės neliko. Daug metų praėjo po to įvykio. Žmonės pasakoja, kad naktimis Bokšto kalne požemy girdimi verksmai ir dejavimai, šuns lojimas ir gaidžio giedojimas.

Vieną vakarą vienas jaunikaitis, Vilniaus miestietis, išėjęs pasivaikščioti, atsidūrė ant Bokšto kalno. Bekopdamas gerokai pavargo, tai kalno viešūnėje atsigulė pailsėti ir užmigo. Per miegus girdėjo po žeme šuns staugimą ir gaidžio giedojimą. Taip pat išgirdo moters balsą, prašantį įeiti į urvą pasimelsti už nubaustą nusidėjėlę, kuriai įsakyta saugoti turtai už tai, kad gyva būdama nemokėjo tinkamai jų naudoti. Malda ją išgelbės nuo bausmės, o jam teks visi turtai, kurie yra požemiuose. Gelbėtojas turėjo paimti visus maldai reikalingus daiktus, o pradėtoji malda būtinai turinti būti pabaigta. Jeigu šito neišlaikytų, visa amžinai dingtų.

Kai įėjo į platų mūrytą urvo koridorių, toli pamatė menkutį žinurėlį, kuris besiantinant vis darėsi aiškesnis, nors nebuvo matyti, iš kur jis atsirado. Pasieniais stovėjo didžiulės skrynios, o jose gulėjo maišai aukso, geležimis apkaustytos statinės, kupinos briliantų, rubinų ir perlų, dėžutės su įvairiomis brangenybėmis, čia pat stovėjo labai gražaus darbo auksiniai ir sidabriniai indai, gulėjo ginklai, brangiais akmenimis kaišyti, auksinės grandinės, diržai ir kitokios brangenybės. Tuos nesuskaitomus turtus saugojo nepaprasto grožio mergina. Ji buvo baltais rūbais pasipuošusi. Veidas ir rankos buvo tokios baltos, tarytum visa būtų iš balto marmuro, ir darė akmeninės statulos įspūdį.

Jaunikaitis pastatė ant skrynios kryžių, šalimais pastatė žvakides su žvakėmis, jas uždegė, į visus keturis šonus pašlakstė švęstu vandeniu ir atsiklaupęs ėmė karštai melstis. Kai atkalbėjęs „Angelas Dievo..." pradėjo skaityti ilgas Dovydo psalmes, mergaitė sudrebėjo, iš krūtinės išsiveržė sunkus atodūsis, o veidai pamažu ėmė rausti, gaivėti ir nušvito gyvybės ženklu. Jau jaunikaitis įpusėjo skaityti psalmes, kai ūmai, nežinia iš kur, kilo

vėjas, o degančios žvakės ėmė smarkiai tirpti, – taip, kad liepsna negalėjo apgaubti labai ilgų dagčių, kurias reikėjo apkirpti, bet jaunikaitis neturėjo kuo, nes pamiršo pasiimti žirkles. Užuot pirštais dagtis apžnaibęs, sumišo ir pertraukė maldą. Tuo pačiu momentu tamsoje pasigirdo skaudūs dejavimai ir pilnas sielvarto šauksmas:

— Amžinai esu žuvus!

Gulėjęs prie merginos kojų šuva pakėlė galvą ir skaudžiai sustaugė. Kažkur toli urvo gilumoj, pasigirdo juokas ir atsimušė į urvo vingius.

Žemė prakiuro ir stovėjusios pasieniais aukso skrynios ir kitos brangenybės ėmė grimzti. Kai jaunikaitis antru kartu užsidegė žvakes, nebematė nei turtų, nei juos saugojančios merginos, tik tai toj vietoj, kur jinai stovėjo, pamatė šiek tiek nuo paviršiaus pakilusį šulinio sankertinį, o jame lyg krauju dažytą vandenį. Nepakenčiamas oras pripildė urvą ir privertė jaunikaitį nešdintis.

Lietuvių padavimas

Kaip pilis žuvo

Minijos kranto ažuolyne slepiasi pilaitės kauburys.

Prieš daugelį metų ant kalno stovėjo tvirta pilis. Ją valdė garsus ir rūpestingas kunigaikštis. Jis buvo visų žmonių mylimas ir gerbiamas.

Kartą geležimi šarvuoti vyrai užpuolė pilį. Kunigaikštis su savo kariais narsiai atmušė priešą. Tačiau priešas buvo daug galingesnis. Pilėnų jėgos pradėjo silpnėti. Tada kunigaikštis trenkė sunkiu kardu į aukurą. Pilis nugrimzdo į žemę. Toje vietoje liko tik kalnas.

IŠ PASAKŲ SKRYNIOS

Siuvėjas ir velniukai

Vienas siuvėjas, baigęs apsiūti ūkininko šeimyną, patraukė namo. Buvo pavakarė, ir saulė jau visai prie laidos, o namai dar tolokai. Reikėjo jam eiti per didelį pelkyną, kuriame dažnai vaidendavosi: tai velniai žmogų paklaidina, tai šikšnosparniai kepurę nutraukia, tai pasirodę aitvarai turtus žada.

Siuvėjas tikėjosi su šviesa pereiti pelkyną, o paskiau, kad ir naktį, pasiekti savo trobelę. Bet staiga pakilo toks tirštas rūkas, kad stačiai žingsnį nežinia kur žengti. Mato siuvėjas, kad nieko gero nebus iš naktinės kelionės ir nusprendė atsisėdęs ant kupsto palaukti, kol rūkas nusės. Ką žinai, dar koją įkiši į akivarą, ir tada sveikas dingęs.

Atsisėdo ir net nepajuto, kaip užmigo.

Pabudęs žiūri – rūkas išsisklaidęs, žėri žvaigždės, o šalia stovi du gražūs ponaičiai, juodai apsirėdę, žalias skrybėles užsidėję. Pamatę, kad siuvėjas pabudo, ponaičiai jį tuojau užkalbino:

— Meldžiamasis, ar negalėtum padirbėti keletą dienų mūsų dvare. Labai reikia ponui pasiūti šešis surdutus, šešerius marškinius ir šešerias kelnės. Gerai mes tamstai užmokėsime.

— Ką gi, – sutiko siuvėjas, – juk ir dirbu tik dėl užmokesčio. Jei gerai užmokėsit – galim važiuoti.

Ponaičiai tik sušvilpė ir šalia atsirado ketvertu pakinkyta karieta. Susėdo visi į jos vidų, ir karieta nulėkė, lyg paukščių sparnais nešama. Siuvėjas sėdi ir ausim karmo nesuprasdamas, kaip pelkių keliuku, kur ir pėsčias vos išsitenka eiti, dabar važiuoja karieta kaip niekur nieko.

Netrukus privažiavo dvarą, į kurį abu ponaičiai nusivedė siuvėją, vis žadėdami gerą uždarbį. Tuoju jam atnešė rietimą juodo audeklo, liepdami siūti surdutus, kelnes ir marškinius.

— Ir marškinius juodus? – paklausė siuvėjas.

— Ir juos, ir juos, – patvirtino ponaičiai.

Puolėsi siuvėjas prie darbo, nepaleisdamas iš rankų siūlo bei adatos. Vis pluša, vis skubina, o ponaičiai aplink sukinėjasi ir skaniais pyragais vaišina. Patiko siuvėjui ir darbas, ir šeimnininkai, tik vis galvoja, kaip čia bus su užmokesčiu, ar neapgaus šie ponaičiai.

Netruko prabėgti šešios dienos, ir paskutinis surdutas pasiūtas. Tada ponaičiai klausia:

— Kiek, meistre, paimsi už darbą?

Galvojo, galvojo siuvėjas, krapštė, krapštė pakaušį, bijodamas nusipiginti ar per daug užsišaukti. Galų gale sako:

— Darbo buvo visą savaitę. Tai gal rublis nebus per daug?

O pats galvoja, kad tokius pinigus jam gali sumokėti tik labai turtingas ponas. Kur tai matyta: juk karvė penkis rublius kainuoja.

— Gerai! – nusijuokė ponaičiai. — Gerai dirbai, tai ir dosniai užmokėsime. Duosim šimtą rublių, kad darbdaviais nesiskųstum.

— Už savaitę!? – nusigando siuvėjas. — Ne, ne, negaliu tokių pinigų imti.

— Taip, taip, už savaite! — sušuko ponaičiai ir abudu leipsta juokais, žvangindami pinigus kišenėse.

Supylė siuvėjui į delną žvilgančio aukso rublius ir įsodinę karieton nukaukšėjo vieškeliu į miestelį.

Išlipo siuvėjas vidury miestelio ir tuoju nuskubėjo į smuklę karštos arbatėlės pagerti ir stiklėlį karčiosios išlenkti. Per savaite labiausiai to išsiilgo.

Kai žengė į smuklę, šios šeimininkas net akis išvertė:

— Meistre, kur buvai dingęs? Jau šešeri metai, kai tavęs nematėme ne tik smuklėje, bet ir miestelyje. Jau tavo trobelė baigia sugriūti, vėjo šiaušiam ir laužoma.

Siuvėjas net supyko.

— Ką čia niekus paistai? Savaite laiko siuvau ponaičiams drabužius. Apie kokius šešerius metus kalbi?

Tik po kurio laiko susirinkę žmonės jį įtikino, kad jis tikrai kažkur siuvėjavo net ištisus šešerius metus.

Tiek jau to. Už gautus iš ponaičių pinigus gerai susitvarkė trobelę, bet tik naktim keliauti per pelkes bijodavo iš tolo.

IŠ ISTORIJOS LOBYNO

Vytautas Petkevičius

SUNKI PAREIGA

Vilnius ruošėsi iškilmėms. Iš visos Lietuvos į sostinę plaukė didikai ir bajorai pagerbti didžiosios kunigaikštystės valdovo. Ta proga toli už miesto ribų, apsuptą ištikimos karaimų sargybos, Vytautą iškilmingai pasitiko aukštakuriai vyskupai ir žilagalviai didikai. Jie palydėjo valdovą žmonių prigužėjusiomis gatvėmis iki Žemutinės pilies vartų, o paskui nuskubėjo prie Katedros, kur po iškilmingų pamaldų turėjo įvykti didžiojo kunigaikščio karūnavimas Lietuvos karaliumi...

Vytautas tos garbės netroško. Niekada nieko neprašė ir nemaldavo... Tačiau Lucko suvažiavime priėjo pats jo šviesybė Rymo imperatorius ir Vengrijos karalius Zigmantas ir pasiūlė karūną. Atskubėjęs Jogaila karštai pritarė:

— Ką gi, — sveikinamas tada šypsojosi Vytautas, — per tuos metus ne tiek buvo iškentėta, ne tiek buvo prarasta ir vėl atgauta... Gal nenumirsim ir nuo karūnos...

Paskui jie visi trys pasijuokė ir išsiskirstė. Ir tik šiandien, artėjant tai iškilmingai valandai, Vytautas tarytum prieš mūšį rimtai susimąstė. Daugiau kaip dešimt metų jis atkakliai kovojo su pusbroliu dėl savo tėvo palikimo, o priešai, tuo naudodamiesi, alino kraštą. Galiausiai, praradę baisybę žmonių ir turto, pusbroliai buvo priversti taikytis: Lietuvą valdys Vytautas ir vadinsis Didžiuoju kunigaikščiu, o Jogaila bus Lenkijos karalius ir kartu

tituluosis Vyriausiu Lietuvos kunigaikščiu.

Ne iš didelės meilės pusbroliui Vytautas tris kartus bėgo pas kryžiuočius ir tris kartus, atsimetęs nuo jų, degino ordino pilis. Kraštas buvo praskolintas ir užrašytas, skendo nelaimėse ir skurde, o už pagalbą riteriai jau buvo pasiėmę didesnę Lietuvos pusę, kaip užstatus savo tvirtovėse kalino kelis šimtus bajorų ir jų vaikų, jo seserį Ringailę, brolių Žygimantą, vaikus... Ir daugelis jau niekada nesugrįš namo...

Už lango staiga pakilo kažkoks šurmulys. Jis pralėkė lyg vėjo gūsis, o paskui kartu su didėjančiu minios siutu ėmė augti ir tas keistas, pikta lemiantis riterių pentinų džeržgesys. Jis tik akimirką nuščiuvo prie durų...

— Valdove, karaliaus Jogailos įsakymu karūna sulaikyta, — pajudęs nuo sunkios žinios ir kelio dulkių vytis vos laikėsi ant kojų.

„Dievas mato, aš jos ir neprašiau!“ — norėjo riktelėti kunigaikštis visiems, bet susilaikė.

Tuo metu į menę įsiveržę didikai griebėsi kalavijų ir ėmė šauktis dangaus keršto, tačiau valdovas pakėlė ranką ir tyliai peržvelgė susirinkusius. Negalėdami suprasti tokio pažeminimo, jie stovėjo nudelbę akis į žemę ir laukė valdovo žodžio. Pusė jų — Žalgirio karžygiai, narsūs riteriai, ištikimi bičiuliai... Tik reikia mostelėti jiems, tiktai ištarti stipresnį žodį, ir viskas nurūks kartu su žygio gaisrais ir dūmais...

— Arklius, — tepasakė Vytautas ir išjojo atgal į Trakus.

Karaimai — *karaimų tautos žmonės*

Rymas — *Roma*

Vytis — *raitelis*

Menė — *svečių kambarys*

Tą akimirksnį jis būtų galėjęs Jogailą suplėšyti į gabalus... Kas privertė jį šitaip padaryti? Kieno įsakymu, kieno valia?.. Ir staiga Didysis kunigaikštis suprato: iki šiol, pasirodo, jis viską darė ne sau ir toli gražu ne Lietuvai. Jis tik tarnavo savo ponui, savo šeimininkui, kuris taip pat nebuvo laisvas: tik spustelėjo Lenkijos didikai, ir Jogaila pasielgė kaip paskutinis niekšas...

Nuo tos minties jam taip suspaudė širdį, kad senas karys kniūbtelėjo balne ir aukštiekninkas nukrito žemėn. Antrą kartą! Dar vaikystėje, laipiodamas po gimtųjų Trakų mūrus, jis buvo nukritęs ant akmenų ir baisiai užsigavęs nugarą... Ir štai dabar, pabaigęs aštuoniasdešimtuosius metus...

Tarnai skubiai pakėlė jį nuo akmenimis grįsto vieškelio ir visą likusį kelią iš abiejų šonų prilaikė balne. Paskui paguldė prie šiltos sienos ant minkštų lokenų ir tyliai pasišalino...

Tik po kelių dienų į Trakus atvyko imperatoriaus Zigmanto legatai, atvežę jam Jogailos laiško nuorašą, kuriame juodu ant balto Vytautas buvo vadinamas Krėvos unijos laužytoju, norinčiu atplėšti nuo Lenkijos amžiams prie jos prijungtos Lietuvos ir Rusijos žemes.

Koks įžūlumas! Taip, buvo tokia unija, sudaryta bendrai kovai prieš kryžiuočius, todėl jis nedvejodamas ją ir pasirašė, bet tik su sąlyga, kad ir Jogaila be lietuvių valios nepadarys nė vieno svarbaus žingsnio. Kaip lygūs su lygiais...

— Raštininką! — suriko jis ir, pagalvojęs valandėlę, ėmė diktuoti pilną apmaudo ir skausmo atsakymą. — Jūs pažeminot mus, lyg mes nebūtume laisvi ir nevaldytume Lietuvos pagal esamą tvirtą ir paveldėtą nuosavybės teisę. Ir jeigu mes norėtume, nei jūs, nei jūsų ponai ir patarėjai to niekada nepajėgtų uždrausti. Ir nežino Jūsų šviesybė, kad jokios sutartys negali

pakeisti mūsų valios, – Vytautas užsikosėjo ir, pamatęs ant baltos batisto skarelės paplūdusį kraują, staiga nutilo. — Nejaugi viskas? – vos ištarė ir vėl prapliupo kosuliu. Subėgę tarnai pakėlė jį ant rankų ir nunešė į plačią lovą. — Kokia dievų patyčia! – bumbėjo visiškai išsekęs Vytautas. — Aš visą amžių kariavau, ėmiau nelaisvėn kitus, pats būdamas vergas. Ir, pasirodo, viską dariau ne sau, ne Lietuvai, tikrai kitiems, kurie dėl jos ir kalavijo niekada nebuvo išsitraukę...

Kiek atsigavęs jis diktavo, o raštininkas rašė... Kai laiškas buvo baigtas, prie jo priėjo Manvydas.

— Karaliau, – tarė jis, — kariai iš Trakų dar nesiskirsto.

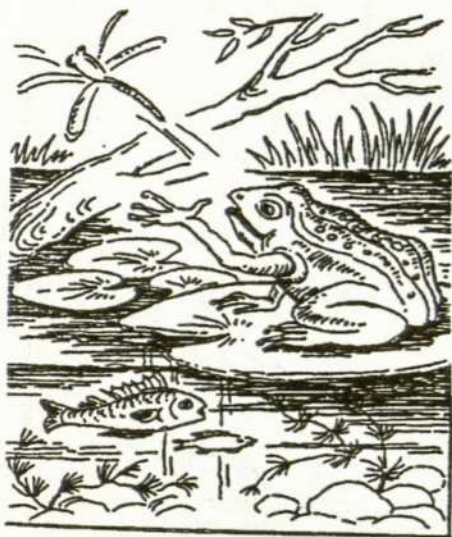
— Gera būtų, – atsakė Vytautas, — bet jau vėlu... Nors dar ne viskas prarasta... Dabar reikia pradėti nuo kito galo. Po mano mirties išsirinkit taurų vyrą, paremkit jį ginklu... Netikėkite lygybe, kurią jums atneša stipresnis, netikėkite raštais, kuriuos galima perskaityti kaip kam patinka, netikėkite primesta draugyste...

Ir kai 1430 metų rudenį pirmieji šalčiai pasidabravo Galvės ežero pakrantes, pro pilies didžiuosius vartus išėjo gedulinga eiseną. Šventaragio slėnyje pirmą kartą nebuvo sukrautas laužas. Didįjį Lietuvos kunigaikštį Vytautą, Kęstučio sūnų, Gedimino anūką, apkrikštytą Aleksandro ir Vygando vardais, visiems varpams skambant, nuleido į naujos Katedros požemius ir prislėgė sunkiu marmuriniu akmeniu. Susirinkę bajorai ir didikai net nenujautė, kad po tuo didžiuliu svetimu luitu jie prislėgė ir save, ir taip keistai, kaip kraitį, atiduotą ir savo noru laisvės atsisakančią Lietuvą. Jie tiesiog negalėjo nujausti, nebuvo kada, nes ruošėsi naujam karui...

Legatas — *pasiuntinys, įgaliotinis*

Unija — *sąjunga, susivienijimas*

Batistas — *plonas audeklas*

VARLYTĖS GRIPAS

Martynas Vainilaitis

Po šalnų pradėjo lyti.
Kurkė pievoje Varlytė.
Kurkė, maudėsi klane.
Ir neaišku, nežinia,
Nuo vandens ar nuo kurkimo
Ėmė, vargšė, ir užkimo.

Negirdėję tokio gando,
Visos varlės nusigando.
Susirinko pabaly,
Balto Dobilo pily,
Ir pasikvietė sumanią
Pievų Daktarę Kamanę.

Pievų Daktarė Kamanė
Daug žinojo, daug išmanė.
— Gulk, Varlyte, po lapu.
Susirgai žaliu gripu.
Dieną kitą pagulėsi...
Na, ir kurkti vėl galėsi!

MŪSŲ KŪRYBA

ANGELAS MIŠKE

Vieną gražią dieną, Dievui neseniai sukūrus žemę, Dievas nusiuntė angelą į mišką. Angelo uždavinys buvo sužinoti kaip gyvuliai vienas su kitu draugauja.

Angelas nuskrido į didelį mišką, apsuptą aukštais kalnais. Nusileidęs vidury miško, atsitupė ant grybo ir laukia.

Netrukus iš aukšto medžio išskrido vanagas, apsuko ratą ir atsitupė ant šakos visai arti angelo. Angelas prašneko:

— Vanage, tu toks stiprus esi. Tavęs prašau, iškelk mane iš šio miško ir perkeln mane per kalnus.

Vanagas atsakė:

— Ar tu kvailas? Nematai kad aš peles medžioju.

Taip atsakęs, užrietė uodegą ir nuskrido.

Po valandėlės lėtai praslinko didelis, storas kirminas. Angelas taip pat pasiprašė kirmino pagalbos. Kirminas atsakė:

— Ar nematai, kad esu labai lėtas?

Kirminas nuslinko
nosį užrietęs.

Angelas ilgai lauke,
kol atšoko linksma
stirnutė.

— Stirnute, greitute,
prašau mane pernešti per
kalnus, – paprašė

angelas.

Stirnutė atsiliepė:

— Aš dar per jauna taip toli keliauti. Mama manęs pasigęs.

Tada iš krūmų atlapnojo didelė, ruda meška.

— Tu tokia stipri ir drąsi, pernešk mane per kalnus, – prašė angelas.

— Aš tik pabudau po ilgo žiemos miego. Esu per daug pavargusi
lipti per kalnus, – atsakė piktai meška.

Angelas pradėjo pykti, nes visi gyvuliai atsisakė jam padėti. Tada prabėgo medžioklinis šuo.

— Palauk, – sušuko angelas. — Kur tu taip skubi?

— Aš gaudau lape, – atsakė šuo.

— Nepagausi lapės. Ar galėtum man pagelbėti? – paklausė angelas.

— Negaliu. Man labai svarbu šią lape pagauti.

Ir taip atsakęs, nubėgo garsiai lodamas.

Jau beveik sutemus, atbėgo lapė.

— Prašau, pagelbėk man, angele! Bandau pabėgti nuo to pikto šuns, – maldavo lapė.

— Aš tau pagelbėsiu, jei tu mane perkelsi per kalnus, – atsakė angelas.

Lapė, žinodama kad angelas yra siųstas Dievo, ir būdama gudri, sutiko angelui pagelbėti. Angelas užlipo lapei ant nugaros ir nukeliavo per miškus ir kalnus.

Kitą rytą, kelionei užsibaigus, angelas padėkojo lapei ir pasakė:

— Todėl, kad tu buvai vienintelė iš gyvulių, kuri norėjai man padėti, Dievas tau duoda daugiau gudrumo ir leis tau smagiai žaisti per gyvenimą.

Auksė Stočkutė

Šv. Kazimiero lit. mokykla, Los Angeles

Laimėjusi I-ją vietą JAV LB Švietimo tarybos skelbtame piešinių konkurse už meniškai pritaikytas iliustracijas savo sukurtai pasakai.

PUPUTIS

— Vienas... du... trys... – katė, vardu Murzgis, mėgino suskaičiuot kiek pinigų turėjo. Jis norėjo nusipirkti prikimštą meškutį.

— Penki! Turiu užtenkamai pinigų! – šaukė Murzgis. Nuėjo Murzgis į žaislų krautuvę. Jis nupirko mažą, pūkuotą meškutį. Jį pavadino Pupučiu.

Murzgis nubėgo į biblioteką. O kodėl? Norėjo surasti knygų apie Puputį. Žiūrėjo, žiūrėjo ir nesurado.

— Nesuprantu, – sakė Murzgis. — Aš maniau, kad biblioteka turi visas knygas pasaulyje.

Murzgis tada nuėjo pasižiūrėti į vaikų knygas. Ten jis surado 4 knygas apie prikimštus meškučius. Namuose Murzgis paguldė Puputį į kartoninę dėžę su dekučiu ir pradėjo knygas skaityti.

— Čia nieko... nieko... – jis sau murmėjo. — Knygose yra gražios pasakos apie vaikus, kurie turi meškutį, bet nesako kaip meškutį maitinti, kur jam miegoti, kur lakstyti ir taip toliau. Bet Murzgis nepasidavė.

— Gal Puputis kaip aš, – pagalvojo Murzgis. — Gal jis mėgsta ką aš mėgstu.

Tai jis su Pupučiu žaidė, miegojo ir lakstė tol, kol laikas buvo jiems pavalgyti. Murzgis iškepė jo mėgiamiausią valgį – blynus.

— Atidaryk burną, Puputi, – sakė Murzgis.

O Puputis neatidarė.

— Kas su tavim? – paklausė Murzgis. — Nepatinka mano blynai? Puputis nieko nesakė.

— Puputi, Puputi, – Muzgis pradėjo verkti.

Tada graži šviesa kambarį apšvietė. Pasirodė graži moteris. Ji nešiojo baltus rūbus. Ji turėjo geltonus garbanuotus plaukus ir jos akys žibėjo kaip žvaigždės.

— Kas tu? – klausia nustebęs Murzgis.

— Aš esu angelas ir mačiau koks geras tu esi. Kodėl verki?

— Aš maniau, kad Puputis tikras, – sakė nuliūdęs Murzgis.

— Bet jis yra, – angelėlis sakė. — Tavo širdyje jis tikras.

— Aš žinau, bet aš noriu, kad jis būtų gyvas kaip aš, – atsakė Murzgis.

— Tu esi labai geras, – sakė angelas. — Aš išpildysiu tavo norą.

Ji išėmė knygą iš savo plačios rankovės. Knyga buvo sena, su geltonais puslapiais ir dulkina. Ji pradėjo sukti puslapius.

— Ar ta knyga turi visus burtus pasaulyje? – paklausė Murzgis.

— Visus, – atsakė angelas, dar žiūrėdamas į knygą. — Aha, čia yra! Kaip paversti kimštą meškutį į gyvą meškutį. Lala baba pupų te!

— Kur aš esu? – klausė Puputis.

— Puputi! – Murzgis sušuko ir apkabino meškutį.

Murzgis padėkojo angelui ir angelas nuskrido.

— Bus labai smagu kartu, – sakė Murzgis.

— Labai, – sutiko Puputis.

Abudu nubėgo į parką pasisupti ant supynių. Puputis ir Muzgis gyveno laimingai.

Kristina Quinn
Maironio lit. mokykla, Lemonte

DRAUGAI

Eina katinas tvora
Ir į triušį žiūri.
Blogą mintį, blogą norą
Kaip ir visad turi.
Mano triušis turi draugą,
Su kuriuo užaugo.
Taip Mopsiukas, kurs nuo baubo
Mano triušį saugo.
Jis gerutis ir daug kartų
Plėšikus nuvijo.
Ant aukštų tvorų ir vartų
Katinai jo bijo.

PELYTĖ

Kazys Jakubėnas

Ar jūs žinot
Tą dainele,
Kaip kačiukas
Vijo pelę?

Ta pelytė
Tuoju po šluota
Ir dainele
Sudainuota.

TIKIU

*Nenuženk nuo akmens, o Marija,
Pušynėly žaliame Šiluvos...*

ŠILINĖ

Netrukus rugsėjo pradžioje kunigėlis bažnyčioje paskelbs Marijos gimimo šventę – Šilinę. Mat senovėje rugsėį žmonės vadindavo šilų mėnesiu. Šilai – miškuose augantys žali, rausvais žiedeliais augalai, iš kurių bitės prineša dar daug rudeninio medaus. Šilinė (Lietuvoje dar vadinama Sėmene) reiškia sėjos pradžią, todėl ūkininkai rugsėjo 8 d. drobiniuose maišeliuose šventinti neša žiupsnelį rugių arba kitokių javų – kad geresnis būtų derlius, kad Marija saugotų nuo nelaimių.

Mes Šilinę švenčiame kukliai, o Lietuvoje tą dieną vyksta garsūs Šiluvos atlidai, į kuriuos iš įvairių Lietuvos kampelių keliauja ištisos procesijos.

Šiluva – stebuklinga vieta. Apie 1608 m. kaimo piemenėliai, ganydami bandą, ant didelio akmens pamatė mergaitę, išskleistais plaukais, laikančią ant rankų vaikelį ir graudžiai verkiančią. Jie apie tai pranešė katechetui, kuris prisiartinęs prie akmens taip pat išvydo verkiančią mergaitę. Įsidrąsinęs kreipėsi į ją: „Mergaitė, ko verki?“ Mergaitė atsakė: „Verkiu dėl to, kad anksčiau šioje vietoje buvo garbinamas mano sūnus, o dabar čia ariama ir sėjama“. Tai tarusi ji pranyko.

Manoma, kad tai buvo pirmasis Marijos apsireiškimas Europoje. Po poros dešimtmečių toje vietoje buvo pastatyta nedidelė medinė bažnytelė, o jos altoriuje išstatytas Dievo Motinos paveikslas, kuris, kaip vėliau pasirodė, buvo stebuklingas. Daug žmonių, besimeldžiančių šiai Dievo Motinai, pagydavo. Paveikslas buvo vainikuotas, o Marijos garbei sukurta daugybė giesmių ir maldų.

Šiluva išgarsėjo savo atlidais, į kuriuos vykdavo žmonės ne tik iš visos Žemaitijos, bet ir iš Vilniaus ir kitų vyskupijų. Nuo 1775 m. popiežiui Pijui leidus atlidai buvo švenčiami 8 dienas, vadinamąją oktavą.

Į Šiluvą žygiuodavo kunigų vadovaujamos ištisos procesijos. Atskiroms parapijoms buvo nustatytos atskiros dienos, kad nebūtų grūsties. Atlaidus draudė tiek caras, tiek komunistinė valdžia, tačiau žmonės ligi šiol nenustojo meldęsi ir garbinę Šiluvos Mariją, ypač Šilinės dieną.

AR ŽINAI?

DIDŽIOJI PANDA

Ji labai panaši į meškiuką, todėl kartais vadinama bambukinė meška. Bambukine, nes labai mėgsta būti saldžius bambuko ūglius. Pandos kailis tankus, baltas. Juodos kojos, tarsi būtų apsivilkusi juodom kelnėm bei juoda juosta per pečius. Juodos dar ir stačios ausys bei dėmelės apie akis. Panda sveria iki 150 kg., ūgis būna 1,2 - 1,8 m. Kojos trumpos, storos. Letenos plačios, su aštriais nagais, turi gana ilgą (12 - 13 cm.) uodegą.

Didžioji Panda mėgsta vienetę ir gyvena neižengiamuose bambukynuose Himalajaus kalnuose. Dieną pandos nematyti. Ji pasilipėja aukščiau į kalnus ir snaudžia kokioje oloje, uolos plyšyje ar išpuvusioje medžio drevėje. Panda minta šaknelėmis, žolytėmis, bet neatsisako žuvies bei smulkių graužikų ir, žinoma, be bambukų – nė dienos!

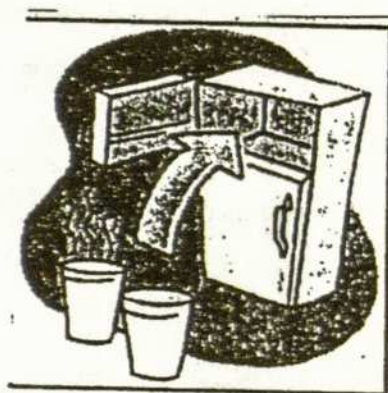

Panda moka plaukti, įlipti į medį, tačiau mieliau vaikšto ant žemės. Uždaras šitų meškiukų gyvenimo būdas gelbsti juos nuo išnykimo. Draugų ieško tik pavasarį, kai poruojasi. Jauniklių jos susilaukia tik kas antri metai. Mažylis gimsta silpnas ir mažas, todėl kartais net neišgyvena. Nelaisvėje panda veisiasi tik Kinijos zoologijos soduose. Ją uždrausta medžioti ir be leidimo išvežti iš šalies. Dėl savo mielos išvaizdos ir neįprastos spalvos kailio, pandos visuose zoologijos soduose yra mylimiausi gyvūnai.

* * * * *

Triukas su ledu

Paklauskite draugo, kas sušąla pirmiau: šaltas ar karštas vanduo? Norėdami tai išsiaiškinti, pamėginkite štai ką: į vieną indelį įpilkite šalto vandens, o į kitą – tiek pat karšto vandens (tik atsargiai – nenusiplikykite!). Greitai įdėkite abu indus į šaldymo kamerą. Po maždaug 15 minučių pažiūrėkite: pirmiau sušalo karštas vanduo!

Kodėl? Karštas vanduo garuoja daug greičiau nei šaltas. Garavimo metu prarandamas didelis kiekis šiluminės energijos. Karštas vanduo sušąla greičiau todėl, kad jo temperatūra nukrenta staigiau nei šalto vandens.

Lietuvos etnografinės sritys

Ketvertas maiše

Kartą velnias užpyko ant lietuvių, čiupo keturis jų (po vieną iš keturių Lietuvos dalių), sukišo į maišą ir ėmė juos nešti jūros link, kad paskandintų. Pusiaukelėje jis pavargo, atsisėdo ant akmens, o maišą šalia pasidėjo.

Sėdi velnias, kojas ištempęs, ilsisi, o maišas ėmė ir atsirišo. Pajutęs laisvę, pirmas iš maišo išlindo **a u k š t a i t i s**. Net neatsigręždamas pabėgo į namus, išsigandęs net langines užsidarė.

Antras iš maišo išlindo **d z ū k a s**. Ristele pabėgėjo namų link. Įsitikinęs, jog niekas jo nesiveja, pasislėpė šalia esančiame miškelyje ir laukia draugų.

Trečias iš maišo išlindo **s u v a l k i e t i s**. Nusivalė drabužius, nusipurtė dulkes nuo batų, tačiau bėgti nesiruošia. Vaikšto aplink maišą, žvalgosi.

— Ko tu lauki? – klausia nustebęs velnias.

— Gaila gero daikto, – sako suvalkietis. — Štai išlįs paskutinytis, o maišas liks man.

Čia parūpo jau ir velniui. Skubėti jam nėra kur, sėdi ir laukia, kuo viskas baigsis. Ketvirtasis – **ž e m a i t i s** – maiše juda, kruta, tačiau neskuba išlįsti.

— Ei tu, kodėl kapstaisi, kodėl neišlendi? – klausia velnias.

— Tu mane į maišą įkišai, tu iš jo ir ištrauk, – atkirto užsispyręs žemaitis ir toliau stengiasi kuo geriau įsitaisyti maiše.

Žemaitija – mūsų pajūris, akmenuotų dirvų ir pelkių kraštas. Tik didžiulis užsispyrimas, charakterio tvirtumas padėjo nugalėti rūsčią Baltiją ir priversti nederlingą žemę duoti geresnį derlių. Žemaitiška kantrybė, atkaklumas ir didžiulė meilė savo tėvynei padėjo atsilaikyti prieš ilgaamžį kryžiuočių puldinėjimą. Žemaičiai ilgiausiai išlaikė senąjį gamtameldžių tikėjimą – tik 1413 m., 26 metais vėliau negu Aukštaitijoje, priėmė krikštą, tačiau pagoniški papročiai vyravo dar iki XVII a. Susigyvenę su krikščionybe, savo žemę išpuošė kryžiais, koplytėlėmis – kelių ir laukų sergėtojomis.

Istorijos raidoje susiformavo žemaičiams būdingi bruožai: būdo uždarumas, atsargumas, santūrumas. Žmonės čia mažakalbiai, tiesą sakant, užsispyrę, tvirti, nepalaužiami.

Žemaitija – klumpių šalis. Vakarų Lietuvoje, kur daugiau kritulių, ilgai nepamainomas apavas buvo klumpės, kurios dabar dar sutarška šokant klumpakojį.

* * * * *

PLAUKĖ ŽĄSELĖ

Plaukė žąselė per ežerėlį.
Gi gir gir, gar gar gar, per ežerėlį.

Ne viena plaukė, ir žąsinėlis.
Gir gir gir, gar gar gar, ir žąsinėlis.

Ėjo berniukai į mokyklėlę.
Očiačia, opapa, į mokyklėlę.

Ne vieni ėjo, ir mergužėlės.
Očiačia, opapa, ir mergužėlės.

SLAPTOS DURYS SPINTOJE

Adriana

Vieną naktį aš gulėjau lovoje ir žiūrėjau į savo šuniuką, kuris miegojo mano rūbų spintoje. Staiga aš pagalvojau, kad gal yra kokia paslaptis toj spintoj, kad ten mano šuniukas Taškutis labai mėgsta gulėti. Aš apsiaviau savo šlepetėles ir ant galų pirštų įėjau į savo spintą. Taškas pastatė ausytes ir paklausė manęs:

— Kodėl tu nemiegi, ko tu čia ieškai?

— Taškai, kodėl tau čia taip patinka miegot? Kodėl ne savo krepšely gale mano lovos, kur tu jau treji metai miegi? – paklausiau aš jo.

— Žinai kodėl? – pasakė jis man. — O todėl, kad vieną naktį mano senelių senelio senelio Sidabro Akies dvasia pasirodė man toje spintoje. Jis liepė saugoti, kad niekas į tą spintą neįeitų, nes ten yra slaptos durys, per kurias galima nueiti į tokį mišką. O tame miške yra paslėptas maišas aukso.

— Ar aš galėčiau nueiti į tą mišką su tavim, Taškuti, prašau, prašau? – kalbėjau aš jam.

— Jeigu tu išlaikysi paslaptį ir būsi labai gera, tai mudu ten nueisim. O kodėl tu taip jau labai nori eit? Ar tu taip labai nori to aukso?

— O ne, ne, aš tik noriu pamatyti tą mišką ir tą maišą aukso. Aš niekada nemačiau aukso maišo...

— Gerai. Einam, – tarė man Taškutis.

Jis tik pavizgino uodega ir atsidarė mažytės durelės, pro kurias aš vos galėjau pralysti. Mudu staiga pradėjom skristi visai be sparnų ir greitai atsidūrėm prieš didelį sidabrinį kapinių akmenį miške. Iš to

akmenio išėjo Taško senelių senelio dvasia ir paklausė:

— Taškai, tu atsivedei su savim žmogų? Kas jis yra? Ko jis nori?

— Čia ne žmogus, senelių senelio seneli, čia mano šeimninė maža mergytė Adrytė. Aš ją labai myliu. Nevadink jos žmogum. Ji yra mergaitė.

Taškučio senelių senelio senelis Sidabarinė Akis pradėjo juoktis.

— Tai ko ji čia atėjo? – paklausė jis nepiktai.

— Ji nori pamatyti šitą pasakų mišką ir tą auksą, kurį tu saugai.

— Ateik čia arčiau, mergaite, – pasakė Sidabrinė Akis. — Aš noriu tau papasakoti apie tą auksą. Labai seniai čia gyveno šunų karalius. Tą auksą jis gavo iš savo motinos karalienės. Kai tas šunų karalius mirė, tai jį ir palaidojo su visu auksu. Vieną dieną žmonės, kurie čia ateidavo, pamatė gulint tą auksą. Bet tik jiems priartėjus, to šunų karaliaus dvasia labai smarkiai lojo ir bandė jiems įkasti. Tada jie nutarė ateiti kitą kartą. O aš jau žinojau, kad tai šunų karaliaus auksas, ir paslėpiau tą maišą po egle, po samanomis. Po kiek laiko užmiršau, kur paslėpiau, ir dabar niekur nerandu. Taigi, mergaite, nenorėk pamatyti aukso maišo, būk gera, klausyk visada tėvelių ir tu būsi pati kaip auksas.

Taškučio senelių senelio senelis Sidabro Akis pradingo, o mudu su Taškučiu išėjom iš miško. Iš tolo matėm kažką blizgant, bet nežinojom, ar tai auksas, ar kokios žvaigždutės, nukritę iš dangaus. Muduėjom, Taškutis labai pavargo ir aš turėjau jį nešt. Už kelių minučių ir aš pavargau. Mudu atsisėdom po medžiu ir abu užmigom.

Iš ryto supratau, kad tai buvo tik sapnas. O Taškutis tik žiūrėjo, žiūrėjo į mane ir paklausė:

— Adryte, ar ir tu sapnavai apie aukso maišą?

— Sapnavau, Taškuti, sapnavau, – ir mudu abudu juokėmės.

JUOKŲ MAIŠELIS

Ar bėgimo varžybose laimi tik pirmasis? – klausia Agnė mamos.

— Taip.

— Tai kodėl dar ir kiti bėga?

...

— Tie pyragaičiai, kuriuos pirkau iš jūsų vakar, buvo tokie seni, kad jų tiesiog negalėjau įkąsti.

— Nedrįskite taip kalbėti. Pyragaičius aš kepu jau dvidešimt metų...

— Tai, žinoma, puiku, bet kodėl pradėjote juos pardavinėti tik dabar?

...

Mokytojas:

— Ką gali papasakoti apie Mėnulį?

Mokinys:

— Nieko blogo, tamsta mokytojau.

...

Baigėsi mokslo metai. Linas, sugrįžęs į namus, meiliai apkabina tėtį:

— Mums labai pasisekė!

— Kodėl gi? – stebisi tėtis.

— Nereikės pirkti naujų vadovėlių. Kitąmet aš vėl mokysiuos toje pačioje klasėje.

...

— Petriuk, kodėl vakar nebuvai mokykloje?

— Nukritau nuo penkto aukšto palangės.

— Tai kodėl esi ne ligoninėje?

— Matai, pasisekė nukristi į vidų.

...

Medyje tupi varna. Pro šalį prabėgdama lapė jai sako:

— Numesk man sūrį, aš tau sumuštinį padarysiu.

Vienas vaikiną pasigyrė draugui įstojęs į aviacijos klubą.

— Na ir kiek tau reikės, kad išmoktum skraidyti? — pasidomėjo draugas.

— Tiksliai nežinau, gal kokių septynių ar aštuonių...

— Mėnesių?

— Ne, lėktuvų!

...

Petriukas eina su tėveliu per mišką ir pamato gražų paukštelį raudonu viršugalviu.

— Koks tai paukštis, tėveli?

— Genys.

— O ką jis daro?

— Argi nematai: beldžia į medį.

— Tai kodėl niekas neatidaro?

...

Kalbasi du studentai.

— Tiesiog neišsivaizduoju, kaip pranešti tėvui, kad jau trečią kartą neišlaikiau egzamino.

— Siųsk trumpą telegramą: „Egzaminai baigėsi. Nieko naujo.“

...

Škotas, sutikęs bičiulį, klausia:

— Kas tau? Kodėl prisidengęs plaštaka žandikaulį?

— Man ką tik išrovė du dantis.

— Du? Betgi vakar skundeisi, kad maudžia tik vieną dantį.

— Taip, bet, matai... Kai norėjau užsimokėti, dantistas neturėjo gražos.

...

— Mama, leisk išsimaudyti upėje.

— Ne, Petriuk, vanduo jau labai šaltas.

— Aš su paltu...

...

Mama sako Petriukui:

— Jeigu kasdien grieši smuiku, tai savaitės pabaigoje duosiu 50 centų.

— O kaimynė žadėjo litą, jei negriešiu.

GALVOSŪKIAI

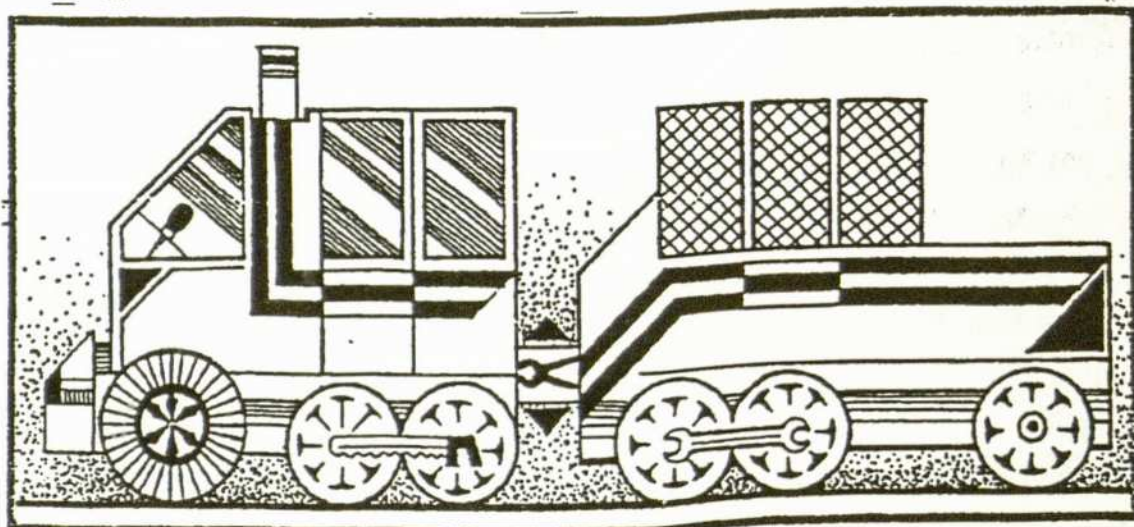
kamuolys

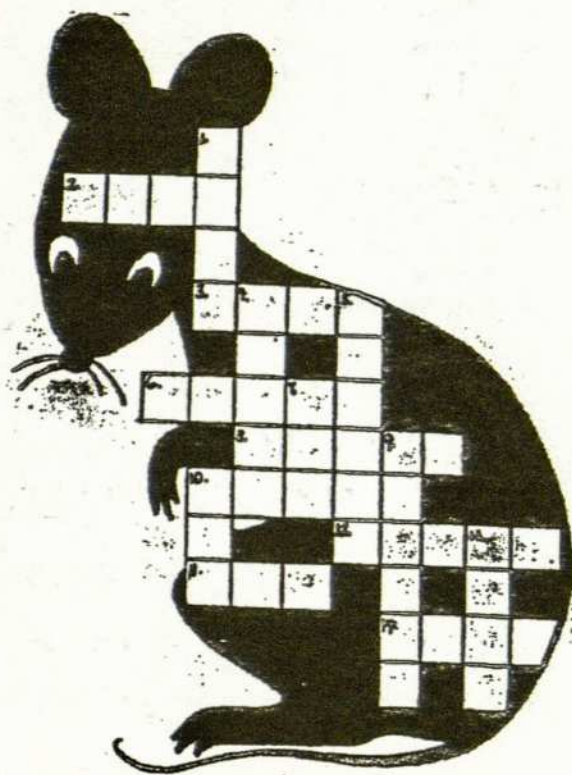
Vaikai negali išspręsti ginčo, kuris pirmasis žais kamuoliu. Tu gali jiems pagelbėti. Išbrauk vaikų vardų raides iš kvadrato. Pradės žaisti tas, kurio vardo neišbrauksi.

Padėk išsiblaškiusiam konstruktoriui surasti penkis įrankius, paliktus šiame traukinėlyje.

Nupiešė L. Giedraitienė

PELYTĖS GALVOSŪKIS

Skersai:

2. Mažas gyvuliukas, kurį katės gaudo.
3. Atlyginimas už darbą.
6. Kiek galime ranka pasemti.
(vardininko links.)
8. Matavimo vienetas.
10. Medinė lango dalis stiklui įdėti.
11. Vien.
12. Raškė.
14. Tuo laiku.

Žemyn:

1. Gyvulio dalis, kurią valgome.
4. Būtybė panaši į raganą.
5. Darbas.
7. Ne „jai“ bet...
9. Atviras žemės sklypas.
10. „Rytoj“ sutrumpinta.
13. Vasarvietė Kuršių Marių pakrantėje.

DĖKOJAME MŪSŲ RĖMĖJAMS

Lietuvių Fondui	už 4,500 dol. auką
Sušinskas Kristina	už 5 dol. auką
Budrienė Jūratė	už 10 dol. auką
Paškonis Kazys	už 25 dol. auką
Taiyda Chiapetta	už 10 dol. auką
Rėda Pliūrienė	už 15 dol. auką
Danutė Sirgėdas	už 5 dol. auką
Žiobrys Ema	už 10 dol. auką
Dainai Siliūnienei	už 20 dol. auką

Lithuanian Educational Council of the USA
13648 Kickapoo Trail Lockport, IL 60441 Tel. 708 - 301-6410